

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. V. Quid sit censendum de Mutationibus miraculosis circa species
Eucharisticas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

triculo detineatur: cum experientia confret, vinum nisi alio cibo solido in ventriculo detineatur, sæpè etiam ante quadrantem horæ mutato colore, sapore, & ceteris ferè vini accidentibus instar excrementi emitti. Immo quia in ore inchoat quoddam primæ concoctionis rudimentum, experimur vinum subrubrum paucissimo tempore ore retentum, tum ardorem, tum roborem deponere. Quod autem celeritatem concoctionis hostiæ Nonnulli probant exemplo aquæ bullienti, in qua hostia parva etiam citius minuto absuntur, non videtur solidum: cum animalis calor in stomacho non tantus sit, quantum in aqua bulliente: urit enim hic confestim, non ster verò tepidus est calor; ut experiri licet, si chylus etiam perfectè coctus revolvatur.

Tandem consultus à me Vir clarissimus *Vopiscus Fortunatus Plempius* in Academia Lovanien. Medicinæ Professor primarius, dubio hoc discussio, censuit ob diversitatem stomachorum, sanitatis, temperamentorum non posse definiiri certâ regulâ, quanto tempore cibus in ventriculo conficiatur. Et quidem in valente stomacho parvam hostiam consumi brevi admodum tempore, hoc ipsum tamen non posse certò determinari ob magnam valetudinis & caloris differentiam ac gradus. Tutissimum autem arbitratur in utrumque bene constituto stomacho minimum requiri quadrantem horæ: stomacho autem malè constituto, (qualis ut plurimum saltem est, in quo vomitus timetur, vel sponte veniens, vel provocatus) nullam posse accommodari regulam. In ægro siquidem stomacho potest hostia multò diutius hærerè, non consumpta; immo & transire tota intestina sine corruptione, in illo videlicet affectu, qui lienteria appellatur. Quocirca non immeritò suadetur in *Philosophia Christiana Bononiæ l. 2. de Anima c. 3. n. 4.* ut minimum integram horam à sacra Communionem vomitus esse sustinendum ab iis, qui habent ventriculos pituitosos, seniles aut à morbo languentes. Et hæc de re nobis incertissima dicta sufficiant.

QUÆSTIO V.

Quid sit censendum de Mutationibus miraculosis circa Species Eucharisticas?

Constat ex historiis, sæpè fieri eiusmodi mutationes; aliquando quidem ad confusionem infidelium, qui veritatem hujus Sacramenti negant; aliquando ad terrorem indignè communicantium; aliquando autem ad confirmationem infirmorum, aliquando etiam ad consolationem sanctorum & piorum hujus Sacramenti cul-

torum. De quibus videre licet *Paschasium Corbeensem lib. De Eucharistia c. 14. & seq. Guimundum l. 3. de Eucharistia & alios.*

Mutationes autem istæ aliquando contingunt verè, aliquando tantum apparenter per immutationem mediæ aut organi sensorii, aut etiam solius phantasiæ. Porro indicium ejusmodi mutationis tantum apparentis est, si solum à quibusdam videtur, & non ab aliis adstantibus, qui Sacramentum vident in forma consueta, aut si non satis constanter juxta exigentiam objecti: Aliud est, quando omnibus apparet eodem modo, saltem ad longum tempus: hoc enim signum aliquod est, mutationem verè contingere in Sacramento, vel in alio aliquo objecto reali. Hic autem quaeritur, an in istis mutationibus, sive veris, sive apparentibus, Christus exhibeat semetipsum realiter videndum. Secundo, an his mutationibus non obstantibus, Christus equidem maneat in Sacramento.

DICO I. Sive mutationes sint reales, sive non, possibile est, ut Christus in illis semetipsum exhibeat videndum in propria specie seu personâ: immo pium & probabile est, credere, quòd sic de facto, saltem aliquando, semetipsum exhibeat: etsi oppositum sit verosimilius.

Prima pars probatur: quia posset Christus, in cælo manens, simul existere alibi, etiam circumscriptivè, & ibi se videndum exhibere, adèque idem facere posset in similibus circa Eucharistiam mutationibus, dum videlicet apparet, sive tamquam cruci affixus, sive corpore sanguinolento & confesso, sive in forma elegantis pueri. Quomodo *Paschasius supra* narrat Christum apparuisse cuidam Sacerdoti in forma pulcherrimi pueri, & se illi ad osculandum præbuisse, sed precibus Sacerdotis ad sacramentalem formam, ut sumi posset, rediisse. Deinde etsi Christus tantum in cælo existeret circumscriptivè, posset divinitus se exhibere corporaliter videndum in Sacramento, sive instar massæ carniæ, sive instar sanguinis, sive instar pueruli, cujus caput appareret in supremitate hostiæ, pedes in inferiori parte, & sic consequenter, ipsis speciebus hostiæ visui occultatis.

Secunda pars est *Alexandri Alensis* & aliorum. Immo illi, qui tertiam partem tenent, non dissentunt pium & probabile esse, quòd aliquando saltem ita contingat: cum enim id sit possibile, & valde consonum fini ejusmodi apparitionum; cur non possit credi subinde saltem sic contingere? præsertim dum v. g. apparet Christus in forma pueri, mutatis realiter speciebus; aut etiam dum illis non mutatis apparet pro brevi tempore & in eadem quantitate caro vel sanguis.

Tertia pars probatur: tum quia est communis opinio Doctorum cum *D. Thoma q. 76. art. 8.* tum quia juxta regulam

illa quando que sunt vera quando apparentes.

Indicia verumque.

26. *In eis potest Christus se in propria persona exhibere videndum.*

Et probabile non differtur pium & probabile esse, quòd aliquando saltem ita contingat: cum enim id sit possibile, & valde consonum fini ejusmodi apparitionum; cur non possit credi subinde saltem sic contingere? præsertim dum v. g. apparet Christus in forma pueri, mutatis realiter speciebus; aut etiam dum illis non mutatis apparet pro brevi tempore & in eadem quantitate caro vel sanguis.

27. *Probabilius tamen est, quòd non.*

cominunem, quæ in materia de Angelis traditur, Christus post ascensum in cælum, in aliis apparitionibus non solet se exhibere in propria persona: tum quia hoc non requiritur ad finem, ob quem istæ apparitiones contingunt, vel ad falsitatem & mendacium vitandum: non enim significatur, quod Christus sit præsens sub forma, sub qua apparet, sed quod sit realiter præsens sub speciebus consecratis. Confirmatur discurrendo per varios mutationum sive apparitionum modos: nam aliquando apparet in calice sanguis exuberans; aliquando hostia manat sanguinem, aliquando apparet massa cruda carnis: non est autem credibile carnem aut verum Christi sanguinem seorsum realiter exhiberi. Deinde ista caro & sanguis aliquando per sæcula asservatur, alteratur, nigrescit, corrumpitur: quæ non sunt attribuenda carni aut sanguini Christi jam gloriosi secundum propriam speciem. Idem clarius est, dum hostia vertitur in lapidem, aut aliud corpus: cum ibi ne quidem appareat aliquid Christi. Similiter dum Christus apparet corpore sanguinolento aut conciso, vel per modum pueri; nam cum nullibi sic existat in rerum natura, credibile videtur, apparitiones ejusmodi non esse Christi in propria persona. Quamvis hoc postremum non sit certum: cum similiter se exhibuerit in propria persona, & tamen in specie peregrina, post resurrectionem, tum Magdalenzæ, tum duobus discipulis euntibus in Emmaus.

28.

Christus non obstantibus hujusmodi mutationibus manet in Sacramento, quædo species non sic mutantur, quin sub similibus naturaliter adhuc maneret panis & vinum.

DICO II. Non obstantibus similibus mutationibus, manet Christus in Sacramento tunc solum & semper, quando species non sunt realiter sic immutatz, quin si non forent consecratæ, adhuc posset sub illis naturaliter permanere substantia panis & vini. Patet: quia præsentia sacramentalis dependet à solis speciebus, id quæ quændiu ipsæ manent per se sufficientes ad conservandam substantiam panis & vini. Porro an talis mutatio verè contigerit, non potest semper dignosci. Quando equidem brevi sedent species, signum est illas tantum fuisse sensui nostro occultatas sine immutatione circa ipsas factâ. Sed quando mutatz permanent, v.g. caro sanguis, lapis &c. & ex inæquali-

tate aut odore, sapore, duritie, similibusque qualitatibus magis propriis (color enim & figura sunt satis indifferentes, ut iis mutatis non necessariò mutetur res ipsa) colligitur species panis aut vini esse perfectè corruptas, nullatenus ibi manet Christus sacramentaliter, ideoque nec exhibenda est reverentia, quæ Christo in Sacramento, sed quæ miraculoso vestigio Christi, qui ibi præexistit, potest exhiberi. Putat autem Suarez non esse carnem aut sanguinem propriè dictum, in quem species Eucharistica quædoque miraculosè transmutantur, sed aliud corpus à Deo productum, quod figuram & speciem carnis & sanguinis referat. Verum nulla est ratio negandi esse carnem & sanguinem propriè dictum; non quidem hominis aut bruti, sed creatum à Deo, & nulli unquam animali incorporatum.

Petēs, quid faciendum sit Sacerdoti sacrificanti in hujusmodi apparitionibus? Resp. si species sacramentales redeant, esse sumendas: cum nulla sit ratio non lumen di, & mutatio verosimiliter tantum contigerit in oculo sacrificantis. Si non redeant, & mutatio tantum contigerit in aliqua parte specierum, sumi debet residuum ad complementum sacrificii. Si mutatio sit totalis, & perleverit, reservandæ sunt species sic mutatz: neque est necesse denuò consecrare (etsi id putent Aliqui) Deus enim ipso facto tunc videtur dispensare in præcepto, quo mandavit utriusque speciei summptionem. Addeunt Alii, reconsecrationem tunc non fore consumptionem prioris sacrificii, utpote in utraque specie consecrati, sed potius novi inchoationem. Ad quod tamen dicerent aliter sentientes, censeri moraliter consumptionem prioris sacrificii. Sicut si totus sanguis sit effusus, debet denuò fieri consecratio calicis juxta Rubricas Missalis, censeturque hæc pertinere ad complementum incepti sacrificii, perficiendi summptione utriusque speciei. Eadem Rubrica par. 2. n. 3. in fine reconsecrationem consulunt in calice, quo hostia per miraculum disparet. Quare in præsentia similiter fieri Plures consulunt, etsi non necessariū putent. Quod nec ego vellem improbare. Veri potest Suarez d. 55. s. 4.

DISPUTATIO QUINTA.

De Ministro Eucharistia.

QUESTIO I.

Ad quos pertineat Eucharistia consecratio?

1. Solutio Sacerdos ritè or-

DICO: Eucharistia consecratio pertinet ad solos sacerdotes ritè ordinatos: ita ut hi soli validè consecrent,

Est contra quosdam Hæreticos existimantes, quod omnes Christiani sint sacerdotes, & habeant hanc potestatem, etsi eà non debeant uti, nisi à communitate deputati, scilicet ob disciplinam & ordinem Ecclesie, & ad vitandum nimiam confusionem, quæ esset, si quilibet Sacramenti consecratione ingereret: ut sensit Lutherus variis locis apud Bellarminum lib. 4. de Euchar. cap. 16. Immo